Fig. 1. Metodistkirken Skt. Poul. Forhuset set fra gaden. Foto ca. 1900 i Vejle Byhistoriske Arkiv. – *The Methodist church St. Poul. Front building viewed from the street.*

SKT. POULS KIRKE

METODISTKIRKE

Oversigt. Metodistkirken, Vissingsgade 15A, består af et toetages forhus fra 1876 og en bagvedliggende kirkefløj, opført af arkitekt N. P. Jensen, Odense, 1892.

Den første metodistprædikant, Burrel Smith, kom til Vejle 1860, hvor et lejet lokale i gaden Flegborg blev indviet til kirkelig brug 12. maj 1861. Ejendommen i Vissingsgade er opført 1876 og indviet 10. dec. samme år. Bygningen var oprindelig indrettet med en †*kirkesal* i stueetagen med plads til ca. 250 personer samt et skolelokale; på første sal var der bolig for forstanderen og en hjælpeprædikant. Ejendommen fik sin nuværende skikkelse ved en udvidelse og ombygning 1892 under ledelse af arkitekt N. P. Jensen, Odense.[1] I gården opførtes en kirkefløj vinkelret på forhuset (indviet 18. dec.), og samtidig blev forhuset nyindrettet med to mødelokaler og forsynet med et tårn.

Bygningen fremtræder mod gaden med en prægnant facade i nybarok stil. Teglstensmuren, der smykkes af hvide lisener, har rundbuede vinduer i stueetagen, flankerende en søjleportal med indskriften »Metodistkirken«. Herover hæver sig et ottekantet tårn, dækket af et kuppelspir med afsluttende lanterne. En nyere *indskrifttavle* af kobber bærer indskriften: »I dette hus stiftedes Danmarks Afholdsforening den 17. april 1879 og lagde hermed grunden til Afholdsbevægelsen i Danmark«.

Kirkefløjen (fig. 2), ligeledes i to etager, er orienteret nord-syd med alteret mod nord. Bygningen, af røde mursten og med et lavt skifertag, er med aftrappede og cementafdækkede støttepiller delt i fem fag. Vinduerne, der har støbejernsrammer, er anbragt i rundbuede blændinger, bundet sammen af en kordongesims. Murene, der er trekvart meter lavere end forhusets, afsluttes med en kraftig gesims. På den glatte gavl er ophængt et stort, hvidmalet kors af træ.

Inventaret er stort set samtidigt med kirken. *Alterpartiet* har den for metodistkirker vanlige udformning af et enkelt *alterbord* kombineret med en bagvedstående *prædikestol*, der har opgange ved siderne. Prædikestolen er firsidet med arkadefyldinger og volutformede opgangspaneler. *Alterprydelsen* imod væggen ovenover er en arkitektonisk opbygning med en rundbuegavl, der prydes af et kors i laurbærkrans. Dens maleri, malet på mur, viser Helligåndsduen svævende med en omgivende skykrans. Opbygningen står i blankt og lakeret fyrretræ, korset forgyldt. Foran på alterbordet læses med hvid antikva: »Gører dette til min Ihukommelse«. I alterprydelsens frise står tilsvarende (versaler): »Gud er Kærlighed« og langs buegavlen: »Jeg er Vejen, Sandheden og Livet«.

Altersølvet, i plet, består af en ornamenteret, slank kalk og en oval, glat disk. *Alterkanden* er af sort porcelæn med guldkors fra Bing og Grøndahl, og på alteret står en *syvstage*.

Fonten er af egetræ i barokstil, godronneret med volutknægte, der prydes af store englehoveder og bærer en cirkulær plade med hulning til dåbsfadet, der er af messing og ganske glat. Fonten står vest for alteret.

Stolestaderne har form af bænke med grå fyldingsryglæn og blåmalede gavle. Et *pulpitur*, der løber langs tre vægge, bæres af firsidede og affasede stolper. Brystningen har tilsvarende standere

Fig. 2. Metodistkirken Skt. Poul. Kirkefløjen set fra nordvest. Foto AM 2005. – *The Methodist church St. Poul. The chapel wing viewed from the north west.*

og derimellem smalle højfyldinger og en gennembrudt frise med småbalustre.

Orglet, med syv stemmer og én transmission, to manualer og pedal, er bygget o. 1919 af Th. Frobenius & Co., København.[2] Et †*Orgel* med fire stemmer var bygget 1893 af Knud Olsen, København.[3]

Et *maleri* fra 1957, Kristi Ansigt, er malet på masonit af den amerikanske prædikant Howard Ellis under en prædiken i kirken (signeret). Det hænger på kirkens østvæg. *Et kirkeskib*, »St. Poul« har form af en tremaster fra første del af 1800-tallet. Skroget er sort med kanonporte i et hvidt bånd, bunden er gylden. På skibets sider er med hvide versaler skrevet: »Krist, din Ære, din Lov og din Pris/ Saliggjort og det af Naade, igenløst ved Jesu Blod«. Midt i skibet.

Klokken fra 1892 er støbt i Bochum, Tyskland.[4] Den er ophængt i lanternen og nu utilgængelig.

Litteratur. *Mindeblade af Vejle Metodistmenigheds Historie gennem 50 Aar,* Vejle 1910. – *Vejle Metodistmenighed 1860-1960,* Vejle 1960. – Asbjørn Hellum (red.), *Vejles Historie 2,* Vejle 1998, 97, 175.

Bygningsbeskrivelse ved Niels Jørgen Poulsen, inventar ved Ebbe Nyborg og Ole Olesen (orgel). Redaktionssekretær Heidi Lykke Petersen; teknisk og grafisk tilrettelæggelse ved Mogens Vedsø. Redaktionen afsluttet 2005.

[1] *Vejle Amts Folkeblad* 19. dec. 1892. Arkivar Poul Jensen, Vejle Byhistoriske Arkiv, takkes for denne oplysning. Arkitekt N. P. Jensen, Odense, har også leveret tegningerne til metodistkirken i Randers, Skt. Pauls Kirke, 1898, og den ene af de to metodistkirker i Odense, Emmauskirken, 1900. Blandt andre kirker har han opført Valgmenighedskirken i Odense, 1886 (jf. *DK Odense* 1579f.) og kirken i Bredballe 1905-07. N. P. Jensen fremlagde 1904-06 et projekt til en katolsk kirke i Odense, der dog blev afvist (*DK Odense* 1602).
[2] Th. Frobenius & Co.: *Fortegnelse over Kirkeorgeler leverede i Tiden fra Grundlæggelsen 1909 til 1ste Januar 1929*. Yderligere oplysninger om orglet findes i Den Danske Orgelregistrant.
[3] Knud Olsen: *Værkfortegnelse*. I Den Danske Orgelregistrant.
[4] *Vejle Amts Folkeblad* 19. dec. 1892.